

Informatie Kunstwerk

Titel: Zuil

Wijk:	Strijp
Toponiem:	Dr. Holtropaan 1
Kunstenaar:	Theo van Brunschot
Materiaal:	Graniet
Jaar van plaatsing:	1989

Omschrijving

Krachtig rijst het graniet tot bijna acht meter hoog, daarmee ver uitstekend boven de aangrenzende bebouwing van de Nederlandse Bank. het beeld roept ontzag op, door de afmeting, maar vooral door het materiaal. het maakt je bewust van de broosheid van de mens ten opzichte van de onvergankelijkheid van het eeuwenoude harde graniet. In het voorjaar van 1987 gaat de nieuwbouw van het Eindhovense agentschap van start en in de volgende twee jaar wordt het ontwerp van ir. A.H. El Mecky van het architectenbureau Swinkels en Passchier uit Maastricht gerealiseerd. Inmiddels heeft de Kunstcommissie van de Nederlandsche Bank zich uitgesproken voor een opdracht aan de Eindhovense beeldhouwer Theo van Brunschot. In september 1987 reist deze met zijn vrouw Adriana van Poppel naar Zweden, naar de steengroeve in Bratteby circa 150 kilometer boven Göteborg, om kleur en kwaliteit van het Red Bohusgraniet te beoordelen. Zijn liefste wens is het beeld uit één stuk te maken, maar het transport van een monoliet van dergelijke afmetingen brengt te veel risico's en kosten met zich mee. De bestelling wordt in een handelsmaat, in drie delen gedaan. Begin november kan de uitvoering, waaraan ook zijn vrouw meewerkt, beginnen. Voor Theo van Brunschot is het fysieke hakken en houthouwen van wezenlijk belang. Hij bewerkt de steen rechtstreeks, en komt zo, met het ontwerp tot in details in het hoofd, uitgaande van de natuurlijke eigenschappen van het materiaal, tot het eindresultaat. Dit bereikt hij met een bewonderenswaardige perfectie, waaruit zijn enorme materiaalkennis en technische ambachtelijkheid blijkt, ook bij een beeld van deze maatvoering. Nadat het gehele oppervlak centimeter voor centimeter is behakt, sluiten de delen exact aan. Een geslepen lijn over het midden verbindt de drie delen visueel.

De zuil is geplaatst binnen een eenvoudige, vierdelige grondplaat van het zelfde Bohusgraniet, maar nu gepolijst. Vanuit de brede basis in de vorm van een ellips gaat het beeld geleidelijk over in een smallere vorm, waarbij twee gebogen vlakken

elkaar opzij in een hoek raken. Aan de voorzijde loopt het beeld in een nauwelijks merkbare hoek over in het middengedeelte. Een dergelijke, nauwelijks waarneembare onregelmatige belijning geeft aan het beeld een bijzondere spanning. Aan de voorzijde zijn twee tekens aangebracht: links een open cirkel met de naam van de kunstenaar en tekens uit het mesolithicum, rechts het symbool voor de eeuwigheid van de Hopiïndianen. Tekens die voor de kunstenaar een persoonlijke symbolische waarde hebben. Theo van Brunschot is zijn leven lang gefascineerd geweest door prehistorische opgravingen en oude monolithische culturen en bezat een grote archeologische kennis. Hoewel dit beeld niet direkt in een landschap is geplaatst heeft het beeld toch een bijzondere relatie met de natuur. Juist door de verticaliteit zal het beeld van dichtbij gezien worden tegen de achtergrond van de hemel, met een vaak wisselend wolkenspel, terwijl de natuurlijke belichting het beeld van uur tot uur een ander aanzien geeft. Van Theo van Brunschot staan in Eindhoven en omgeving meerdere beelden, veelal verticaal en gestapeld, met ingekerfde tekens en symbolen uit het verleden, als oertekens in het landschap; op het eerste gezicht eenvoudige, universele vormen, die echter pas bij een nauwkeurige beschouwing van alle details volledig tot hun recht komen. In 1995 heeft de gemeente Eindhoven een beeld van Theo van Brunschot geschonken aan de zusterstad Nanking in China.

